

ข้อมติของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในกัมพูชา

นางสาวนพมาศ คมขำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-132-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019566

11 21 15 10 ๑๑

United Nations Resolution Relating to the Situation in Kampuchea

Miss Nopamart Komkhum

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-132-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ชื่อมติของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในกัมพูชา
โดย นางสาวนงมาศ คมขำ
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รศ. วิทิต มันทาภรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

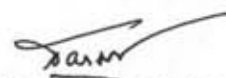

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษกรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาคพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วิทิต มันทาภรณ์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.เชียน ชีระวิทย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวานิต เกิดสมเกียรติ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นพมาศ คมขำ : ข้อมติของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในกัมพูชา

(UNITED NATIONS RESOLUTION RELATING TO THE SITUATION IN KAMPUCHEA)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.วิทิศ มั่นตากรณ์, 191 หน้า. ISBN 974-583-132-8

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงผลในทางกฎหมายของข้อมติสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในกัมพูชา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า บทบาทสำคัญประการหนึ่งของสหประชาชาติ คือ การดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยอาศัยการออกข้อมติในแต่ละกรณีที่เกิดขึ้น และข้อมตินี้ได้ถูกรับรองจากมวลสมาชิกของสหประชาชาติโดยการลงคะแนนเสียงข้างมาก

ในการพิจารณาอย่างผิวเผิน จะพบว่าข้อมติของสหประชาชาติ โดยเฉพาะข้อมติที่ออกมาจากสมัชชาจะไม่มีผลผูกพัน แต่เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาและผลลัพธ์ของข้อมติ ข้อมตินั้นอาจจะมีผลผูกพันในทางกฎหมายบ้างแล้วแต่กรณี

จากการศึกษาพบว่า สถานการณ์ในกัมพูชาไม่ได้ถูกนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะมนตรีความมั่นคง เพราะไซเวียดซึ่งเป็นสมาชิกถาวรได้ใช้สิทธิยับยั้งสถานการณ์ในกัมพูชาจึงถูกนำเข้าไปพิจารณาในที่ประชุมสมัชชา โดยการเสนอของกลุ่มประเทศอาเซียน ข้อมติของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในกัมพูชา โดยเฉพาะข้อมติที่ออกมาจากสมัชชา ในช่วงระหว่างนี้ ค.ศ. 1979 - 1989 มีผลผูกพันทางกฎหมาย ทั้งนี้เพราะข้อมติดังกล่าวได้ระบุถึงความมีอยู่ของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ แต่ด้วยเหตุผลทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ ทำให้ข้อมตินี้ขาดความเข้มแข็งในการบังคับใช้

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C170394 : MAJOR LAW
KEY WORD: KAMPUCHEA

NOPAMART KOMKHUM : UNITED NATIONS RESOLUTION RELATING TO THE
SITUATION IN KAMPUCHEA. THESIS ADVISOR : VICE PROF. VITIT
MUNTARBHORN, 191 pp. ISBN 974-583-132-8

The objective of this research is to study the legal enforcement of the United Nations' resolutions concerning the situation in Kampuchea. It is generally accepted that one of the most important United Nations roles is to maintain international peace and security, through the use of its resolutions as approved by the majority of the organization's members.

Roughly considered, it was found that the United Nations' resolutions issued by the General Assembly were not adhered to although in certain cases. The resolutions may have been abided by when their effects and contexts were taken into consideration.

The research finding illustrates that the United Nation's Security Council has not been able to adopt the resolutions concerning the situation in Kampuchea because of the veto of the Soviet Union, a permanent member of the United Nations Security Council. Thus, the situation in Kampuchea was presented as an agenda for further consultation to the Association of South East Asian Nations. The United Nations' resolutions concerning the situation in Kampuchea issued between 1979 - 1989 by the General Assembly have been adopted because of the existence of the international customary law. However, due to unavoidable political circumstance these resolutions were not effectively enforced.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ วิจิต มั่นตาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของ การวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมทั้ง ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ภาณุพงศ์ ศาสตราจารย์ ดร.เขียน ชีระวิทย์ ดร.วิสูตร ตูยานนท์ ดร.ธีระ นุชเปี่ยม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒน์ เกิดสม เกียรติ ดร.มานะ มาลาเพชร และคุณดุลยธรรม ธรรมวงศ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดแอสแคป จึง ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา พี่น้อง ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และ ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณ คุณจารุณี ทิพย์ดี ที่ช่วยในการจัดพิมพ์

ถ้าหากวิทยานิพนธ์นี้มีประโยชน์และคุณค่าทางการศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็น กตเวทิตาคุณแก่บิดา-มารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ คำแนะนำตักเตือน แต่ถ้าหากวิทยานิพนธ์นี้มีความบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับผิดแต่เพียง ผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	3
ความสำคัญของปัญหา	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
วิธีการศึกษาและวิจัย	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	7
2 ปัญหาแกมพูซ่า : ความขัดแย้งระหว่างแกมพูซ่าประชาธิปไตย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	8
ความขัดแย้งทางผลประโยชน์แห่งชาติ (national interest conflict)	9
2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการปักปันเขตแดน (demarcation)	13
2.1.1 ปัญหาพรมแดนทางบก	14
2.1.2 ปัญหาพรมแดนทางทะเล	17
2.1.3 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของเวียดนาม	19
2.2 ความขัดแย้งทางด้านอุดมการณ์ (ideological conflict)	22
2.2.1 ปัญหาเรื่อง "สหพันธรัฐอินโดจีน"	22
2.2.2 ลัทธิชาตินิยมและสากลนิยมชนชั้นกรรมาชีพ	24
3 สถานการณ์ในแกมพูซ่ากับการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ	27
สถานการณ์ในแกมพูซ่ากับการละเมิดกฎบัตรสหประชาชาติ	28
3.1 ลักษณะทางกฎหมายของสหประชาชาติ	29
3.1.1 กฎบัตรสหประชาชาติในฐานะกฎหมายสนธิสัญญา	29

	หน้า
3.1.2 กฎบัตรสหประชาชาติกับการรักษาสันติภาพ : ความเป็นจริง ในสถานการณ์โลก	32
3.2 สถานการณ์ในกัมพูชากับการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ	34
3.2.1 คำนิยามของการรุกรานและข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 3314	36
3.2.2 คำนิยามของสิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเอง และข้อมติของ สมัชชาสหประชาชาติที่ 1514 (XV) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม ค.ศ. 1960	40
3.3 สถานการณ์ในกัมพูชากับการละเมิดปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ...	43
3.3.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกับความเป็นมาตรฐานพื้นฐาน ทางกฎหมาย	43
3.3.2 คำนิยามของการห้ามการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ และอนุสัญญาว่าด้วย การห้ามการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ. 1948	46
4 ข้อมติแห่งสหประชาชาติ	50
4.1 ลักษณะของข้อมติ	52
4.1.1 ความหมายลักษณะพื้นฐาน	52
4.1.2 ข้อมติในลักษณะของคำตัดสิน	53
4.1.3 ข้อมติในลักษณะของคำเสนอแนะ	54
4.1.4 ลักษณะของจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่มีอยู่ในข้อมติ	55
4.2 ข้อมติสมัชชาสหประชาชาติ	62
4.2.1 ผลกระทบในการเมืองระหว่างประเทศ	63
4.2.2 ผลกระทบต่อมาตรฐานพื้นฐานทางกฎหมาย	64
4.3 ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ	66
4.3.1 ผลกระทบในทางการเมือง	67
4.3.2 ผลกระทบต่อมาตรฐานพื้นฐานทางกฎหมาย	68
4.4 ค่าบังคับในทางกฎหมายของข้อมติสมัชชาสหประชาชาติ	70
4.4.1 ค่าผูกพันของข้อมติ	74
4.4.2 ผลในทางการเมือง	75

	หน้า
5 ผลลัพธ์ของข้อมติสมัชชาสหประชาชาติในการยุติความขัดแย้งในสถานการณ์ กัมพูชา	76
5.1 บทบาทของสมัชชาสหประชาชาติและค่าบังคับของข้อมติ	77
5.1.1 บทบาทของสมัชชาแห่งสหประชาชาติกับการรักษาสันติภาพ ของโลก	77
5.1.2 ค่าบังคับของข้อมติสมัชชาแห่งสหประชาชาติ	81
5.1.3 ข้อมติสมัชชาแห่งสหประชาชาติในสถานการณ์กัมพูชา (General Assembly's Resolution on Cambodian Conflict) ..	83
- สถานการณ์ในกัมพูชากับการรุกราน (aggression)	92
- สถานการณ์ในกัมพูชากับสิทธิในการป้องกันตนเอง (self-defence)	95
- สถานการณ์ในกัมพูชากับหลักการรับรองรัฐและรัฐบาล (recognition of states and governments)	97
- สถานการณ์ในกัมพูชากับสิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเอง (self-determination)	99
5.2 บทบาทของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและค่าบังคับของข้อมติ ..	102
5.2.1 บทบาทของคณะมนตรีความมั่นคงกับการรักษาสันติภาพของโลก ..	102
5.2.2 ค่าบังคับของข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ	104
5.2.3 ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงในสถานการณ์กัมพูชา	105
5.3 ข้อมติของสหประชาชาติกับผลปฏิบัติทางกฎหมาย	113
6 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	118
- เหตุปัจจัยทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ	119
- เหตุปัจจัยทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศ	125
- แนวทางการใช้กำลังในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอนาคต	127
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	147
ประวัติผู้เขียน	191